

Sygn. akt VII U 4698/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2020 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dorota Michalska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w dniu 29 marca 2020 r. w Warszawie

sprawy J. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w (...)

o emeryturę

na skutek odwołania J. F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W.

z dnia 22 października 2019 r. znak:(...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

J. F. w dniu 13 listopada 2019 r. złożył odwołanie za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga

w W.. Ubezpieczony zaskarżył decyzję organu rentowego z dnia 22 października 2019 r., znak:(...)zarzucając jej niezgodność z ustalonym stanem faktycznym. Odwołujący stwierdził, że wydane rozstrzygnięcie przez ZUS nie uwzględnia okresu ubezpieczenia od 27 października 1966 r. do 7 października 1970 r., który zdaniem Wojskowego Biura Emerytalnego, zwanego dalej (...), został wykorzystany do obliczenia emerytury wojskowej. Ubezpieczony stanął na stanowisku, że jego wniosek dotyczył ustalenia prawa do świadczenia emerytalnego przy uwzględnieniu okresów ubezpieczenia od 27 października 1966 r. do 7 października 1970 r. oraz od 1 października 2002 r. do 31 grudnia 2018 r. W jego ocenie zaliczenie przez (...) pierwszego z w/w okresów do wojskowej wysługi emerytalnej jest niezgodny z istniejącymi przepisami oraz stanem faktycznym. Odwołujący uznał, że długość jego służby wojskowej wynosi 35 lat, 8 miesięcy

i 4 dni i jest większa o 7 lat, 2 miesiące i 4 dni od okresu wykorzystanego do obliczenia wysokości pełnej emerytury wojskowej przez (...). Jego zdaniem do wojskowej wysługi emerytalnej należało uwzględnić staż w wymiarze 28 lat i 6 miesięcy, który został wykorzystany do obliczenia wysokości jego pełnej emerytury wojskowej wynoszącej 75% podstawy wymiaru. Ubezpieczony stwierdził, że do wojskowej wysługi emerytalnej nie powinien zostać zaliczony okres od 27 października 1966 r. do 7 października 1970 r. oraz część okresu zawodowej służby wojskowej niewliczonej do podstawy wymiaru emerytury wojskowej w wymiarze 3 lat, 2 miesięcy i 22 dni (odwołanie z dnia 13 listopada 2019 r., k. 3-5 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 27 listopada 2019 r. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie

art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy przytoczył treść przepisu art. 5 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W oparciu o jego dyspozycję ZUS wskazał, że odwołanie ubezpieczonego jest niezasadne, ponieważ Wojskowe Biuro Emerytalne poinformowało, iż do ustalenia wysługi emerytalnej J. F. uwzględniono okres służby wojskowej od 27 października 1966 r. do 28 lutego 2003 r. W konsekwencji organ rentowy ustalił staż emerytalny odwołującego w wymiarze 16 lat, 8 miesięcy i 8 dni, co wiązało się z odmową prawa do emerytury, ponieważ na podstawie art. 28 ustawy emerytalnej do uzyskania tego świadczenia należy legitymować się co najmniej 20-letnim okresem składkowym i nieskładkowym (odpowiedź na odwołanie z dnia 27 listopada 2019 r., k. 14 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. F. pełnił:

- zasadniczą służbę wojskową w okresie od 26 października 1966 r. do 13 września 1967 r.;
- służbę wojskową w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego w okresie od 14 września 1967 r. do 7 października 1970 r.;
- zawodową służbę wojskową w okresie od 8 października 1970 r. do 30 czerwca 2002 r. (pismo Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych w B. z dnia 24 października 2019 r., k. 7-11 a. s. oraz zaświadczenie Wojskowego Biura Historycznego z dnia 8 lipca 2019 r., k. 3 a. e.).

Wojskowe Biuro Emerytalne na mocy wydanej decyzji z dnia 24 lipca 2002 r., znak: (...) przyznało ubezpieczonemu prawo do emerytury wojskowej od dnia 1 lipca 2002 r. Podstawę wymiaru emerytury stanowiła kwota w wysokości 5.552,97 złotych. Przy ustalaniu wysokości emerytury uwzględniono odwołującemu 15-letni okres służby wojskowej z 40% wymiarem emerytury oraz po upływie tego okresu 20 lat, 8 miesięcy i 4 dni służby wojskowej z 53,73% wymiarem tego świadczenia. Zatem (...) zaliczyło odwołującemu okres służby wojskowej w wymiarze 35 lat, 8 miesięcy i 4 dni. Łącznie procentowy wymiar emerytury wyniósł 93,73%, lecz został ustalony na 75%. (...) ustaliło wysokość świadczenia na kwotę 4.164,73 złotych (decyzja z dnia 24 lipca 2002 r., k. 12 a. s.).

Odwołujący zatrudniony był na Politechnice (...) w okresie od 1 października 2002 r. do 30 września 2017 r. (zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 11 października 2017 r. i z dnia 20 marca 2018 r., k. 15-16 i 18 a. e.).

Na dzień wydania zaskarżonej decyzji odwołujący pozostawał w zatrudnieniu od 23 listopada 2017 r. na Uniwersytecie Przyrodniczo-Humanistycznym w S. (zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 16 lipca 2019 r., k. 8 a. e.).

J. F. w dniu 2 września 2019 r. złożył wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. o prawo do emerytury powszechnej. Po zakończeniu prowadzonego postępowania wyjaśniającego organ rentowy decyzją z dnia 22 października 2019 r., znak: (...) odmówił odwołującemu prawa do świadczenia, ponieważ nie udokumentował 20-letniego okresu składkowego i nieskładkowego. ZUS zaliczył ubezpieczonemu do stażu pracy wymiar 16 lat, 8 miesięcy i 8 dni okresów składkowych, w tym od 1 października 2002 r. do 30 września 2017 r. oraz od 23 listopada 2017 r. do 31 lipca 2019 r. Organ rentowy poinformował jednocześnie, że do wyliczenia stażu pracy odwołującego nie uwzględniono okresów przyjętych do wysługi emerytalnej przez Wojskowe Biuro Emerytalne od 27 października 1966 r. do 30 września 2002 r. (decyzja z dnia 22 października 2019 r., k. 25 a. e.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych. Dokumenty, na których Sąd oparł swoje ustalenia, zasługiwały w całości na uwzględnienie. Ich

wiarygodności nie kwestionował zarówno odwołujący, jak i organ rentowy w toku postępowania sądowego. Wobec powyższego Sąd uznał ustalone fakty za wystarczające do wydania rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie J. F. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. z dnia 22 października 2019 r., znak: (...), jako niezasadne, podlegało oddaleniu.

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1270 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą emerytalną”, świadczenia na warunkach i w wysokości określonych w ustawie przysługują również żołnierzom zawodowym oraz funkcjonariuszom Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, (...) Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej, jeżeli nie spełniają oni warunków do nabycia prawa lub utracili prawo do świadczeń określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym tych osób, oraz członkom rodzin pozostałym po tych osobach.

W rozpatrywanej sprawie organ rentowy stwierdził, że odwołujący nie jest uprawniony do emerytury powszechnej, ponieważ nie udowodnił co najmniej 20-letniego okresu składkowego i nieskładkowego. Ubezpieczony zaś stanął na stanowisku, że (...) przyznając mu prawo do emerytury wojskowej nie wykorzystało pełnego okresu jego służby wojskowej, gdyż podstawa wymiaru emerytury wyniosła jedynie 75%. W jego ocenie zatem organ rentowy był zobowiązany doliczyć do stażu emerytalnego okres służby wojskowej w wymiarze 7 lat, 2 miesięcy i 4 dni, w oparciu o który nie została wyliczona emerytura wojskowa.

W ocenie Sądu wymaga podkreślenia, że do stażu emerytalnego nie uwzględnia się okresów służby wojskowej oraz służby w formacjach „mundurowych”, jeżeli z tego tytułu ustalono prawo do świadczeń pieniężnych określonych w ustawie zaopatrzeniowej. Analogicznie przyjmuje się przy ustaleniu prawa do emerytury z systemu zdefiniowanej składki przewidzianej dla osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. i niepowiązanej z posiadaniem wymaganych okresów składkowych i nieskładkowych, gdyż o prawie do niej decyduje wyłącznie wiek emerytalny i zgromadzony kapitał składkowy pochodzący z „cywilnego” okresu ubezpieczenia. Z uwagi na uwarunkowania wiekowe, wojskowym, którzy zostali przyjęci do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., emerytura obliczana jest na podstawie kapitału składkowego. W związku z tym niezależnie od daty przyjęcia do służby emeryt wojskowy nie może mieć uwzględnionego okresu służby wojskowej w emeryturze z powszechnego systemu emerytalnego. W tym zakresie sytuacja wojskowych przyjętych do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r. i przed tym dniem ukształtowana jest jednakowo.

Sąd Okręgowy zważył, że „wojskowe” okresy stażu emerytalnego nie mogą mieć wpływu na prawo i wysokość świadczenia emerytalnego. Istotna w tym zakresie jest dyspozycja art. 16 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2019 r., poz. 289 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą zaopatrzeniową”, zgodnie z którą żołnierzom, którzy spełniają warunki określone w art. 12 tej ustawy, zalicza się do wysługi emerytalnej, uwzględnianej przy obliczaniu emerytury na podstawie art. 15 lub art. 15e, posiadane przed przyjęciem do służby okresy składkowe i nieskładkowe, w rozumieniu ustawy emerytalnej. Okresy te uwzględnia się w ten sposób, że emerytura wojskowa wzrasta o 2,6 % podstawy wymiaru za nie więcej niż trzy lata okresów składkowych poprzedzających służbę a o 1,3 % za każdy następny rok i 0,7 % za każdy rok okresów nieskładkowych poprzedzających służbę. Tak ustalona emerytura podlega zwiększeniu w wyniku doliczenia okresów przypadających po zwolnieniu ze służby o 1,3 % podstawy wymiaru za każdy rok zatrudnienia przed dniem 1 stycznia 1999 r. w wymiarze czasu pracy nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy. Wysokość świadczenia należy również podwyższyć za każdy rok okresów opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe po dniu 31 grudnia 1998 r. lub za okres nieopłacania składek z powodu

przekroczenia w trakcie roku kalendarzowego kwoty rocznej podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia pod warunkiem, że emerytura ta wynosi mniej niż 75 % podstawy jej wymiaru i emeryt ukończył 55 lat życia albo stał się inwalidą. W konsekwencji wojskowy, który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., może korzystać z „cywilnej” wysługi emerytalnej. Takiemu rozwiązaniu nie sprzeciwia się zasada wzajemności składki i prawa do świadczenia, która w polskim systemie ubezpieczenia społecznego nigdy nie była pojmowana w sposób absolutny (wyroki Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 grudnia 2006 r., sygn. akt SK 15/06 oraz z dnia 27 stycznia 2001 r., sygn. akt SK 41/07).

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy emerytalnej nie ma podstaw do uwzględnienia w podstawie obliczenia emerytury jako okresów składkowych okresów czynnej służby wojskowej, jeżeli zostały one wykorzystane do ustalenia prawa do świadczeń określonych w przepisach ustawy zaopatrzeniowej. Reguła taka wynika wprost z treści przepisu art. 5 ust. 2a ustawy emerytalnej, który stanowi, że okresów, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 i pkt 6 lit. a - e i g tejże ustawy nie uwzględnia się przy ustalaniu prawa do emerytury i renty oraz obliczaniu ich wysokości, jeżeli z ich tytułu ustalono prawo do świadczeń pieniężnych określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym osób, o których mowa w art. 2 ust. 2 ustawy. Jej obowiązywanie potwierdza przepis art. 4 ustawy zaopatrzeniowej, z którego wynika, że okresy służby żołnierzy, którzy nie nabywają prawa do zaopatrzenia emerytalnego na podstawie ustawy oraz służby określonej w art. 13 ust. 2 uważa się za okresy składkowe w myśl przepisów ustawy emerytalnej.

Sąd Okręgowy zważył, że służby mundurowe oraz wojsko stanowią grupy uprzywilejowane w systemie ubezpieczeń społecznych. Spełnienie warunków do uzyskania świadczenia emerytalnego bądź rentowego następuje bowiem szybciej niż w systemie ubezpieczeń społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Odwołujący zaprzestał pracy w wojsku po uzyskaniu uprawnień emerytalnych, a następnie podjął inne zatrudnienie, pobierając regularnie zarówno przysługujące mu emeryturę wojskową, jak i wynagrodzenie za pracę. Odprowadzanie w tym czasie regularnych składek na ubezpieczenie społeczne postrzegać trzeba jako element wkładu w funkcjonowanie systemu ubezpieczeń społecznych, a więc element solidarności społecznej (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 13 grudnia 2012 r., sygn. akt III AUa 606/12). Podjęcie zatrudnienia w sektorze cywilnym po nabyciu uprawnień emerytalnych w ramach systemu emerytur wojska było wolnym wyborem ubezpieczonego. Warunkiem podjęcia tego zatrudnienia jest jednak odprowadzanie składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych.

W rozpatrywanej sprawie odwołujący żądał zaliczenia okresów pełnienia służby wojskowej, w oparciu o które zostało przyznane prawo do emerytury wojskowej, do wymiaru stażu pracy obejmującego powszechną emeryturę. Sąd zważył, że nie można ustalić do okresów składkowych i nieskładkowych wpływających na prawo do emerytury z ogólnego stażu pracy, okresów służby wojskowej. Z przedstawionego załącznika do decyzji wynika, że wszystkie okresy pełnienia służby wojskowej przez odwołującego zostały uwzględnione przez (...). Prawo do pobierania dwóch emerytur jednocześnie jest możliwe wówczas, gdy na wysokość powszechnej emerytury nie mają wpływu okresy służby wojskowej. Zatem odmowa przyznania prawa do emerytury powszechnej spowodowana była brakiem możliwości jej obliczenia przy uwzględnieniu „wojskowego” stażu emerytalnego, który został już raz zaliczony w decyzji przyznającej emeryturę wojskową. W związku z tym nie było możliwe przyznanie odwołującego prawa do jednoczesnego pobierania emerytury wojskowej oraz powszechnej.

Odwołujący błędnie przyjmuje, że obniżenie podstawy wymiaru emerytury wojskowej do 75% wiąże się bezpośrednio z nieuwzględnieniem do wojskowej wysługi emerytalnej okresu 7 lat, 2 miesięcy i 4 dni odpowiadającego 25% stażu jego służby wojskowej. Przepis art. 18 ust. 1 ustawy zaopatrzeniowej, zgodnie z którym kwota emerytury bez uwzględnienia dodatków, zasiłków i świadczeń pieniężnych, o których mowa w art. 25 w/w ustawy, nie może przekraczać 75 % podstawy wymiaru emerytury, określa maksymalną wysokość emerytury wojskowej. Stąd też taka emerytura nie podlega dalszemu zwiększeniu wedle zasad wynikających z art. 15 ust. 2 tej ustawy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2007 r., sygn. akt II BU 5/07). Powyższa regulacja nie oznacza jednak, że organ wojskowy pomija część okresów służby przy ustalaniu wysokości świadczenia. W niniejszej sprawie (...) przyznała prawo odwołującemu do

świadczenia na podstawie wszystkich okresów, w których pełnił służbę wojskową. W związku z tym te okresy nie mogą być ponownie uwzględniane przy rozpoznawaniu wniosku o emeryturę powszechną.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

Zarządzenie: (...)

MK